

وحیدعظیم‌نیا دبیر گروه اقتصاد

سر راه این تعامل است، چراکه موانع مجوز منجر به یک وضعیت متناقض شده است که در آن مردم قربانی اصلی این سیاست غلط مانع تراشی برای ورود به حوزه اقتصاد کشاورزی و صنعت دام هستند. حذف این موانع برای باز کردن پتانسیل صنعت دام و دستیابی به سطح مطلوب امنیت غذایی بسیار مهم است و سیستم فعلی با الزامات پیچیده و تأخیرهای بوروکراتیک، سرمایه‌گذاران بالقوه را دلسرد می‌کند و مانع از رشد مشاغل موجود می‌شود. در صفحه پیش‌رو به بررسی این مهم پرداخته‌ایم.

گفت‌وگو

یک متقاضی مجوز دامپروری در گفت‌وگو با «جوان»:

موانع حرایم بهداشتی امید به رونق تولید با مشارکت مردم را کم‌رنگ می‌کند

یک متقاضی مجوز دامپروری معتقد است فواصل مشخص شده که باید بین دامپروری‌ها رعایت شود، مبنای منطقی ندارند. تا زمانی که برخی قواعد دست و پاگیر پیش روی متقاضیان برای تأسیس دامپروری وجود دارد، نمی‌توانیم به رونق گرفتن این حوزه امید داشته باشیم. تحقق شعار مشارکت مردم در اقتصاد و رونق اقتصادی بدون عمل شدنی نیست. باید اقدامات واقعی در این راستا صورت گیرد. شواهد نشان می‌دهد با وجود تلاش‌های بسیار برای تسهیل صدور مجوزها، هنوز به برخی موانع برای ورود متقاضیان به حوزه‌های اقتصادی کشور وجود دارد. این در حالی است که سال‌ها جاری با نام رونق تولید با مشارکت مردم مطرح شده است.

بررسی‌ها حاکی از آن است که حرایم بهداشتی دامپروری یکی از موانع بزرگ پیش‌روی متقاضیان برای ورود به حوزه دامپروری در کشور است. بسیاری از متقاضیان مطرح می‌کنند که اگر این مانع نبود، دو، سه سال گذشته واحد تولیدی خود را دایر کرده بودند. به این ترتیب، علاوه بر اینکه برای کشور سودآوری داشتند تولید را رونق می‌دادند، اشتغالزایی هم داشتند. حالا آنها مطرح می‌کنند که بر اثر مانعی به نام حرایم بهداشتی دامپروری از دریافت مجوز محروم شدند.

نکته مهم این است که بسیاری از دامدارها به تجربه عنوان می‌کنند که حرایم و فواصل بهداشتی تأثیری در جلوگیری از تسری بیماری‌ها ندارند. همچنین کارشناسان نیز اعلام کرده‌اند که با وجود پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک باید به دنبال استفاده از فناوری‌های نوین باشیم، به هر حال، کارشناسان، فعالان اقتصادی و دامپروری خواستار بازبینی حرایم بهداشتی دامپروری و تصویب این قواعد از سوی هیئت وزیران هستند. صادق رستمی یک متقاضی دریافت مجوز دامپروری که در این راه با مشکلات بسیاری مواجه شده است، درباره قانون حرایم بهداشتی دامپروری و اینکه آیا مشکلی را حل می‌کنند یا خیر! به «جوان» می‌گوید: این قانون بستری برای سوءاستفاده برخی افراد شده است. بعضی افراد متنفذ با توسل به این قانون مانع از راهاندازی واحدهای دامپروری می‌شوند. این افراد خودشان در محلی دامپروری بزرگی دایر کرده‌اند و اجازه نمی‌دهند دامپروری دیگری تأسیس شود.

وی می‌افزاید: در یکی از شهرستان‌های غرب کشور هستم و مدارک لازم را دارم که ثابت کنم برخی سوءاستفاده‌ها در این زمینه صورت گرفته است. زمینه مورد نیاز برای این فسادها و سوءاستفاده‌ها را همین قانون حرایم بهداشتی دامپروری به وجود آورده است.

این متقاضی مجوز دامپروری خاطر نشان می‌کند: چندین سال است در تلاش هستم که مجوز بگیرم و واحد دامپروری خودم را دایر کنم، اما افراد متنفذ که خودشان دامپروری تأسیس کرده‌اند، مانع این کار می‌شوند.

رستمی می‌گوید: این شرایط به سرخوردگی کسانی منجر می‌شود که می‌خواهند در کشور کار تولیدی انجام دهند. اگر می‌خواهیم شعار سال مبنی بر مشارکت مردم در اقتصاد محقق شود، باید بازبینی در حرایم بهداشتی دامپروری انجام گیرد و با تخلفات برخورد شود.

وی می‌افزاید: فواصل مشخص شده که باید بین دامپروری‌ها رعایت شود، مبنای منطقی ندارند. تا زمانی‌که برخی قواعد دست و پا گیر پیش روی متقاضیان برای تأسیس دامپروری وجود دارد، نمی‌توانیم به رونق گرفتن این حوزه امید داشته باشیم. تحقق شعار مشارکت مردم در اقتصاد و رونق اقتصادی بدون عمل شدنی نیست. باید اقدامات واقعی در این راستا صورت گیرد.

این متقاضی مجوز خاطر نشان می‌کند:حرایم بهداشتی در عمل هیچ فایده‌ای ندارند و مشکلی را حل نکرده‌اند. این حرایم باید با دقت و به صورت کارشناسی مورد بازبینی قرار گیرند.

رستمی تصریح می‌کند: نمود عینی سوءاستفاده از قانون حرایم را در شهرستان ما می‌بینیم. میدان دام این شهرستان به مدت ۳۰ سال در تملک شهرداری بود و با جاده هفت متر فاصله داشت و مشکلی هم وجود نداشت. فاصله این واحد دامپروری با کشتارگاه ۱۳۰۰ الی ۴۰ متر بود. مافیایی به این موضوع ورود کرد، به نحوی که میدان شهرداری تعطیل شد و یک میدان اختصاصی دامپروری ساختند و از مردم ورودی می‌گیرند.

وی ادامه می‌دهد: مردم و ما به عنوان فعالان حوزه دامپروری بارها به این موضوع شکایت کرده‌ایم، اما کسی جوابگو نیست، زیرا مافیایی قدرتمندی پشت ماجراست. این مافیای اجازه نمی‌دهد آن اطراف دامپروری دیگری ساخته شود و مستمسک آنها همین قانون حرایم است.

راهبرد کلی کشورمان، مشارکت مردم در بخش کشاورزی اقتصاد است تا تولیدات کشاورزی را تقویت کند و امنیت غذایی کشور را بهبود بخشد اما به باور کارشناسان، یکی از بزرگ‌ترین موانع در این راه، حرایم بهداشتی سازمان دامپزشکی است، به طوری که وضعیت فعلی حرایم بهداشتی سبب شده است برخی سرمایه‌گذاری‌های مردم با نینبست مواجه شود و ارزش سرمایه مردم کاهش یابد و مانع تراشی سرراه تولید، ضربه اساسی به مسیر ورود مردم در بخش کشاورزی اقتصاد زده شود. این وضعیت همچنین موجب شده است زمین‌های مستعد کشور در حوزه دامی بلااستفاده بمانند و این موانع و انحصار جدید بسترس شکل‌گیری تولید در فرآیند اعطای مجوز است. با این اوصاف، تحقق مشارکت مردم در جهش تولید کشاورزی در دام «حرایم بهداشتی دامپروری» گیر کرده است.

□□□

رویکرد ضدتوسعه سازمان دامپزشکی در حرایم بهداشتی غیرضروری و کاملاً قدیمی، باعث شده است زمین‌های بالقوه وسیع در بخش دام مورد استفاده قرار گیرند. همچنین سیستم فعلی مجوزهای دامپزشکی به طور ناخواسته منجر به افزایش شدید هزینه‌های تولید برای مشاغل دام شده است. ماهیت غیرشفاف و بوروکراتیک این فرآیند، فرصت‌هایی را برای فساد ایجاد می‌کند، به طوری که افراد دارای نفوذ نثاروا و مطالبه هزینه‌های گزاف هستند. این امر محیطی ناعادلانه و ناپایدار ایجاد و سرمایه‌گذاری را منع می‌کند و مانع رشد صنعت دام می‌شود. حرایم بهداشتی در دنیای امروز و با وجود فناوری‌های روز و همچنین وجود سطح بسیار متنوعی از اکسیناسیون، به این شکل منقرض شده است و در دیگر کشورها وجود ندارد و سیستم فعلی دریافت این مجوزها مربوط به حوزه حرایم بهداشتی خود مملو از فساد و ناکارآمدی است که مردم را از ورود به صنعت دامداری منصرف می‌کند. هزینه‌های بالای مربوط به دریافت این مجوزها، همراه با فرآیند تأیید خودسرانه و طولانی، راهاندازی مشاغل دامی خود را برای کشاورزان و کارآفرینان کوچک بسیار دشوار می‌کند.

همچنین قوانین متعدد و ضد و نقیض در این حوزه موجب عدم شفافیت در فرآیند اعطا و صدور مجوز مرتبط با حرایم بهداشتی شده که این وضعیت بفرع نیز به رشد منجر شده است که مردم باید با موانع متعددی روبه‌رو شوند. این امر در شرایطی که برخی زودتر و با استثنائاتی روی زمین خود، مجوزهای حوزه حرایم بهداشتی را گرفتند، باعث ایجاد حس بی‌عدالتی در میان افرادی شده است که تلاش می‌کنند در این وضعیت سخت، با اندک سرمایه جمع کرده خود وارد بخش کشاورزی شوند و با انواع و اقسام مانع‌تراشی‌ها این مسیر را انتخاب کنند، ولی وقتی به هفت خان حرایم بهداشتی برسند و با سد دامپزشکی و مسئله حرایم بهداشتی و رد پیش از ۴ هزار و ۴۰۰ درخواست متقاضیان مجوزهای مرتبط با حوزه صنعت دام مواجه شوند به خوبی وضعیت اسفناک مانع‌تراشی حرایم بهداشتی برای مردم را درک می‌کنند.

به استناد، صحبت و درد دل برخی متقاضیان حوزه دام، مجوزهای

اقتصادسازی

سرویس اقتصادی ۶۰۸۸۵۲۳

«جوان» تبعات مجوزهای حرایم بهداشتی دامپروری و الزامات رفع آن را بررسی می‌کند

تولید در دام حرایم بهداشتی دامپروری!

حرایم بهداشتی باعث می‌شود در راهروهای ادارات دولتی و از این اداره به آن اداره بدونند و هیچ نتیجه‌ای نیز برایشان در پی نداشته باشد و در نهایت هم بیش از ۲ هزار و ۴۰۰ درخواست مردم و متقاضیان مجوزهای مرتبط با صنعت دام از محل همین حرایم بهداشتی است که سرمایه‌گذاری مردم در بخش مولد اقتصاد را محال کرده و ضربه‌ای بزرگ به اعتماد مردم زده است.

این مسیر غلط در پیش گرفته شده، خود موجب شده است بخش بزرگی از مردم که به دنبال هدایت منابع و دارایی‌های خود به سمت تولید و سرمایه‌گذاری در این بخش بودند با رویکرد ضدتوسع‌ای، انحصارگرایانه و خلاف عقل و منطق سازمان

دامپزشکی با یاقشاری بر حرایم غیرمنطقی بهداشتی از سرمایه‌گذاری تولید ناامید شوند و در نهایت به سمت بازارهای موازی تولید نظیر بازار پلا برونند.

اخیراً وقتی پای درد دل یکی از متقاضیان حوزه دام نشستیم، صراحتاً اعلام کرد سه سال پشت در دامپزشکی مانده بود و همین حرایم بهداشتی سه سال وی را از تولید باز داشت. وی گفت: «با مبلغی که سه سال پیش می‌توانستم با آن گاوداری خود را راه‌اندازی کنم، الان نمی‌توانم هیچ کاری انجام دهم. مشکل حرایم از یک طرف باعث شد سرمایه‌ام از بین برود، از طرف دیگر، امکان اشتغال آفرینی را از من برد. حرایم بهداشتی دامپروری مرا از تولید منصرف کرد و به فکر سرمایه‌گذاری در بازار طلا هستم!». این وضعیت اسفناک و خطرناکی که مانع‌تراشی‌های غیرمنطقی، خلاف شرع و غیرعقلانی برخی از دستگاه‌ها علیه تولید کشور ایجاد کردند علاوه بر هدر دادن عمر و سرمایه مردم، خود به دستگاه نفرت‌پراکنی علیه کشور تبدیل شده است.

مسئله حرایم بهداشتی به رویه و مانعی بزرگ و بسیار غیرضروری سرراه توسعه و جهش تولید کشاورزی در بخش دام تبدیل شده است. رویکرد ضد توسعه و بدون تمرکز بر

نسبت به سرمایه‌گذاری در تولید کاملاً ناامید شوند. وضعیت فعلی حرایم بهداشتی موجب شده است بسیاری از سرمایه‌گذاری‌های مردم با نینبست مواجه شوند و ارزش سرمایه مردم کاهش شدید پیدا کند و با مانع‌تراشی سرر راه تولید، ضربه‌ای اساسی به مسیر ورود مردم در بخش کشاورزی اقتصاد زده شود. این وضعیت همچنین موجب شده است زمین‌های مستعد کشور در حوزه دامی بلااستفاده بمانند و همچنین این موانع و انحصار جدید منجر به شکل‌گیری فساد در فرآیند اعطای مجوز شده است به نحوی که زمین‌هایی که مجوز دامپزشکی جهت فعالیت حوزه مرتبط با دام دارند بسیار ارزش‌کاذبی پیدا کردند و قیمت بالایی یافتند. با این اوصاف با وجود موانعی نظیر حرایم بهداشتی، باید تحقق مشارکت

مردم در جهش تولید کشاورزی را فراموش کنیم! پای صحبت‌های دو متقاضی مجوز حوزه دام نشستیم که درد دل و گفته‌های پر بغضی از وضعیت اسفبار حرایم بهداشتی داشتند و داستان خود و همچنین بلایی را که این مانع بزرگ تولید یعنی حرایم بهداشتی سازمان دامپزشکی سرر متقاضیان این حوزه می‌آورد، بیان کردند که در ادامه خواهید خواند.

■ **دو سال سرمایه و عمر مفید کاری‌ام هدر رفته است!**

محمد جعفری متقاضی شروع کسب و کار در حوزه دامپروری در باره حرایم بهداشتی که به عنوان یک مانع پیش روی متقاضیان مجوز دامپروری عمل می‌کند به «جوان» می‌گوید: «دو سال قبل

در خواست دادم مجوز تأسیس دامپروری برایم صادر شود. در آن زمان به مشکل حرایم برخورد کردم و این مجوز را نتوانستم بگیرم در حالی که سازمان نظام دامپزشکی حرایم صادر کرد مشکل حرایم دارم و نمی‌توانم کارم را شروع کنم که ابتدا در مورد حرایم از سازمان محیط زیست و سازمان نظام دامپزشکی موافقت گرفته بودم.»

وی می‌افزاید: «متأسفانه در نظام دامپزشکی برخی استان‌ها تیمی حکمفرما هستند که دید بسیار بسته‌ای نسبت به فعالیت اقتصادی دارند. در آن زمان اگر موفق به دریافت مجوز می‌شدم، با ۲۰ میلیارد تومان می‌توانستم کارم را شروع کنم، اما الان با ۶۰ میلیارد تومان هم نمی‌توانم این کار را انجام دهم.»

جعفری می‌گوید: «در معاونت جذب سرمایه‌اشتهاد برای آن استان جلسه‌ای برگزار شد و به نظام دامپزشکی گفته شد که چطور در حالی که موافقت اصولی صادر شده است، مطرح می‌شود که حرایم با جاده رعایت نشده است. این به معنای نقض حرف خودشان بود. آقای سیاح، مسئول تسهیل فضای کسب و کار کشور روی خط آمد و از ایشان سؤال شد که جاده چه حریم بهداشتی‌ای برای این پرورش گوسفند دارد. در جواب گفته شد که ممکن است یک کامیون حامل گوسفند از آنجا عبور کند و الوده باشد و گوسفندان داخل دامپروری را الوده کند. همچنین ممکن است این اتفاق برعکس رخ دهد!»

این متقاضی دریافت مجوز دامپروری که به گفته خودش چندین بار به آلمان سفر کرده و از نزدیک شاهد پیشرفت‌های علمی در زمینه دامپروری است و تجربه کافی در این زمینه دارد، توضیح می‌دهد: «پاسخ‌هایی که برای ندادن مجوز حرایم به من داده شد، غیر منطقی بود. بر اثر پیشرفت‌های علمی می‌توانیم از بروز بسیاری از مشکلات جلوگیری کنیم و نیازی به اعمال این فواصل نیست. واقعیت این است که موضوع حرایم تبدیل به یک مانع بزرگ پیش‌روی متقاضیان شده است. نه تنها مشکلی را حل

نمی‌کند، بلکه خودش تبدیل به یک مشکل شده است. این موانع می‌توانند زمینه را برای برخی سوءاستفاده‌ها، امضاهای طلایی و... مهیا کنند.»

وی ادامه می‌دهد: «اشتغال آفرینی در کشور و مشارکت دادن مردم در اقتصاد، در گروی تسهیل ورود بخش خصوصی به کسب و کارهاست. تا وقتی موانع غیرمنطقی مانند حرایم بهداشتی دامپروری پیش‌روی متقاضیان است، نمی‌توانیم به افزایش حضور مردم در اقتصاد امید داشته باشیم.»

■ **حرایم بهداشتی دامپروری هیچ مبنای منطقی ندارند**
خارج‌ح خسروی یابادی دیگر متقاضی رد شده پشت سد مانع حرایم بهداشتی در باره این حرایم بهداشتی دامپروری به «جوان» می‌گوید: «به عنوان کسی که چندین سال در حوزه دامپروری تجربه و سابقه دارم، این را می‌توانم بگویم که حرایم هیچ ضرورتی ندارند. از قدیم ایلام دامپروری‌ها در کنار یکدیگر وجود داشتند و هیچ مشکلی هم پیش نمی‌آمد. حرایم و فواصل بهداشتی دامپروری که سازمان نظام پزشکی آنها را مطرح کرده است، اصلاً مبنای منطقی ندارند. مجاورت دامپروری‌ها با یکدیگر مشکلی به وجود نمی‌آورد. ما‌ها با یکدیگر ساز‌گاری دارند و می‌توانیم آنها را

مردم در اقتصاد امید داشته باشیم.»

وی می‌افزاید: «کارشناسان در مورد دام‌ها و اصول نگهداری آنها تحصیل کرده و به لحاظ علمی نظر می‌دهند. همان طور که بسیاری از آنها مطرح کرده‌اند، با وجود پیشرفت‌های علمی و بهداشتی که امروز نسبت به گذشته به دست آورده‌ایم، برخی فواصل موضوعیت خودشان را از دست داده‌اند. به همین دلیل حرایم بهداشتی دامپروری نیاز به بازبینی دارند.»

خسروی می‌گوید: «تجربه ما در دامپروری و علم و تخصص کارشناسان تأیید می‌کند بسیاری از فواصل مبنای منطقی ندارند. به منظور تسهیل صدور مجوز برای دامداران، نیاز است حرایم مورد بازبینی قرار گیرد. در غیر این صورت، این قواعد همچنان به عنوان یک مانع بزرگ پیش روی متقاضیان مجوز دامپروری باقی خواهد ماند. اشتغالزایی و رونق اقتصادی در کشور با حرف و شعار محقق نمی‌شود. اگر می‌خواهیم مردم در اقتصاد کشور حضور داشته باشند و به تولید کمک کنند، باید موانع را از پیش روی آنها برداریم.»

این متقاضی مجوز خاطر نشان می‌کند: «حرایم برای بسیاری از متقاضیان مشکل ایجاد کرده است در حالی که ورود بخش خصوصی به حوزه دامپروری اشتغال آفرینی زیادی دارد و به رشد اقتصادی کشور کمک می‌کند. افزایش موانعی مانند حرایم پیش‌روی متقاضیان به امضاهای طلایی منجر می‌شود. در این شرایط، هر کس که روابط خاصی داشته‌باشد می‌تواند مجوز بگیرد

و دیگران از ورود به عرصه دامپروری محروم می‌مانند.»

وی ادامه می‌دهد: «موافقت اصولی بهداشتی و نظام مهندسی دارم و مجوز کاربری زمین را هم گرفته‌ام. تا الان حدود ۱۰۰ میلیون تومان هزینه کرده‌ام. حالا به مانع حرایم برخوردادم و من می‌گویند که نمی‌توانید دامپروری خود را تأسیس کنید. به نظرم موضوع حرایم هیچ مشکلی را به لحاظ بهداشتی حل نمی‌کند. فقط از شروع کسب و کار جدید در حوزه دامپروری جلوگیری به عمل می‌آورد و برای متقاضیان مشکل ساز شده است.»

فراسو

امضاهای طلایی و رانت در موانع حرایم بهداشتی

دریافت مجوز نمی‌شوند.

حرایم بهداشتی دامپروری همچنین از نظر حوزه سیاستگذاری نیز خود به بستری ضدتوسع‌ای در کشور تبدیل شده است. حرایم بهداشتی دامپروری زمینه را برای فساد و سوءاستفاده فراهم کرده و به امضاهای طلایی دامن زده است. این در حالی است که طی سال‌های اخیر در دولت سیزدهم اقدامات اساسی در راستای از بین بردن امضاهای طلایی صورت گرفته است.

حرایم بهداشتی دامپروری به بستری برای تقویت امضاهای طلایی و رانتی تبدیل شده که قیمت زمین‌های دارای مجوز حرایم بهداشتی دامپروری را بسیار گران و حتی در برخی موارد چند ده میلیارد تومان کرده و این خلاف نص صریح قانون اساسی در آزادی اشتغال مردم است. همچنین بسیاری از حرایم غیرمنطقی هستند و می‌توانیم آنها را حذف کنیم. اگر این کار انجام نگیرد، شاهد بیرون رفتن بخش زیادی از سرمایه‌ها از بخش‌های مولد و سرازیر شدن آنها به بخش‌های غیرمولد خواهیم بود.

تبدیل شده‌اند. این مشکل باعث شده است سرمایه‌های زیادی از بخش‌های مولد اقتصادی مانند دامپروری به بخش‌های غیرمولد مانند بازارهای سکه، طلا، ارز، و... سرازیر شوند. برخی فعالان حوزه دامپروری که از تمدید مجوز بازمانده‌اند و حرایم برایشان مشکل ساز

□□□

حرایم بهداشتی دامپروری در وضعیت فعلی بیشتر از اینکه تأمین‌کننده سلامت جامعه باشند، به مانعی برای گرفتن مجوز